МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра технологій в рослинництві та захисту рослин

Спеціальність 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
«____» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри
доцент _____ Т.В. Панченко

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

НА ТЕМУ:

Порівняльна оцінка строків сівби сортів пшениці озимої в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ

Рівень вищої освіти: другий (освітній рівень)
Кваліфікація: «Магістр з агрономії»

Виконав (ла) _____ Козлов Євгеній Русланович

Керівник доцент _____ Качан Л.М.

Рецензент доцент _____ Остренко М.В.

Біла Церква 2024

РЕФЕРАТ

Козлов Євгеній Русланович**.** Порівняльна оцінка строків сівби сортів пшениці озимої в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ.

Досліджено: загальну і продуктивну кущистість, елементи структури урожайності (густоту рослин, продуктивного стеблостою, довжини колосу, кількості колосків, зерен в колосі, масу 1000 зерен і з одного колосу, вміст клейковини в зерні, пружність та розтяжність клейковини, урожайність, економічну ефективність вирощування сортів за різних строків сівби.

Використано: польові та лабораторні методи досліджень, проведено математичну обробку результатів досліджень.

Виявлено: що оптимальними строками сівби для забезпечення максимальної густоти рослин – 355,0 шт/м^2 та продуктивного стеблостою - 624шт/м^2 у сорту Поліська 90 є 25 вересня а сівба 10 жовтня є оптимальною для сорту Єрмак –350,5 рослин та 628 шт/м^2 продуктивних стебел..

Зроблено висновок: Урожайність сорту Поліська 90 за сівби 10 вересня була вища ніж сорту Єрмак на 0,3 ц/га. Також за сівби 25 вересня спостерігається перевага в урожайності і сорту Поліська 90 – 52,2 ц/га, в сорту Єрмак урожайність становила – 51,1 ц/га. Але для сорту Єрмак кращими виявилися строки сівби 10 жовтня. За такої сівби він мав перевагу над сортом Поліська 90 на – 2,2 ц/га, а також над сівбою даного сорту 25 вересня, урожайність підвищилася на – 0,7 ц/га.

Одержані результати: можуть бути використані у сільськогосподарських господарствах різних форм власності.

Кваліфікаційна робота магістра містить __ сторінок, __ таблиць, __ рисунків, список використаних джерел із __ найменувань, __ додатків.

Ключові слова: пшениця озима, рідкі органічні добрива, клейковина, елементи структури урожайності, урожайність, якість насіння.

ANNOTATION

Kozlov Evgeny Ruslanovych. Comparative assessment of sowing dates of winter wheat varieties in the conditions of the experimental field of the Scientific Research Center of the BNA.

Investigated: general and productive bushiness, elements of yield structure (plant density, productive stems, ear length, number of spikelets, grains in the ear, weight of 1000 grains and from one ear, gluten content in grain, elasticity and elongation of gluten, yield, economic efficiency of cultivation varieties for different sowing dates.

Used: field and laboratory research methods, mathematical processing of research results.

It was found that the optimal sowing dates to ensure the maximum density of plants - 355.0 pcs / m2 and productive stems -624 pcs / m2 in the variety Poliska 90 is September 25 and sowing on October 10 is optimal for the variety Ermak -350.5 plants and 628 pcs / m2 of productive stems ..

The conclusion is made: Yield of Poliska 90 variety for sowing on September 10 was higher than Yermak variety by 0.3 c / ha. Also for sowing on September 25, there is an advantage in yield and variety Poliska 90 - 52.2 kg / ha, in the variety Ermak yield was - 51.1 kg / ha. But for the variety Yermak the sowing dates on October 10 turned out to be the best. With such sowing, he had an advantage over the Poliska 90 variety by - 2.2 c / ha, as well as over the sowing of this variety on September 25, the yield increased by - 0.7 c / ha.

The results obtained: can be used in farms of various forms of ownership.

The master's qualification work contains __ pages, __ tables, __ figures, a list of used sources from __ names, __ appendices.

Key words: winter wheat, liquid organic fertilizers, gluten, elements of yield structure, yield, seed quality.

Використана література

1. Алімов Д.М., Білоножко М.А., Бобро М.А. та ін.. Рослинництво: Лаб. - практ. Заняття: Навч. посіб.. – К.: урожай, 2001 р.
2. Панченко Т.В., Лозінська Т.П., Панченко М.Т., Устинова Г.Л. Особливості проростання насіння пшениці озимої сорту Золотоколоса залежно від норми висіву в умовах центрального Лісостепу України / Аграрна освіта та наука: досягнення і перспективи розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 4-5 березня 2021 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2021. – с. 161-163
3. Бабіч Ю.В. Строки сівби на продуктивність пшениці озимої по чорному пару // Хранение и переработка зерна. - Днепропетровск, 2003, № 9(51), с. 24 – 26.
4. Бойко П.І. Продуктивність озимих зернових культур в залежності від попередника // Агроінком. - 1998. - № 9-10. – С. 15-17.
5. Вавилов П.П. Растениеводство. - М.: Агропромиздат. 1986.- 512 с.
6. Волошин О.С., Волошина Н.М. Вплив попередників на фітосанітарний стан посівів пшениці озимої та біологічну активність мікроорганізмів грунту. // Степове землеробство: Респ. міжвід. тематич. наук. збірник. - 1991. - Вип. 25. – С. 3-7.
7. Вплив строків сівби і сублетальних зимових температур на виживаність та врожайність пшениці озимої / М.А. Литвиненко, С.П. Лиференко, В.В. Друз'як, В.Г. Друз'як // Вісник аграрної науки – 2006. № 5. – С. 27.
8. Ґудзь В.П., Рожко В.М. Обробіток ґрунту і забур'яненість та урожайність пшениці озимої // Захист рослин – 1998 № 4. – с. 19.
9. Довідник із захисту рослин / За ред. М.П.Лісового. – К.: Урожай, 1999. – 744с.
10. Догляд за посівами пшениці озимої в осінньо-зимовий період // Пропозиція – 2001. № 11. – С. 34.
11. Зерно. Методы определения количества и качества клейковины в пшенице. ГОСТ 13586.1-68. // Зерновые, зернобобовые и масличные культуры, часть 2. М.: Изд-во стандартов. 1990.- С. 71-76.

12. Зерно: Нова методика визначення якості // Агросектор. – 2004, №1. – с.7.
13. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А.; За ред. О.І. Зінченка. Рослинництво: Підручник. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591с.: іл.
14. Каленська С.М. Економічна ефективність вирощування озимого тритікале / С.М. Каленська, В.Ю. Усачов // Збірник наукових праць Ордена Трудового Червоного Прапора Інституту землеробства Української академії аграрних наук. – К.: 2001. – Випуск 3. – С. 56 – 60.
15. Лихочвор В.В. Передпосівний обробіток ґрунту та урожайність пшениці озимої // Агроінком – 1997. № 6-7 – С. 27-28.
16. Лихочвор В.В. Рослинництво. – Львів, 2003. – с.24-26.
17. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. – 800 с.
18. Лихочвор В.В., Грець Р.Р. Пшениця озима: Навчально-практичне видання. – Львів: НВФ ”Українські технології”, 2002. – 88 с.
19. Орлюк А.П., Гончарова К. і др. Пшениця озима // Пропозиція. – Київ., 2003 - № 10 (102) – с. 48.
20. Орлюк А.П., Сергієнко В.Л. Вплив норм і строків сівби на продуктивність пшениці озимої // Проблеми та перспективи розвитку зрошуваного землеробства на півдні України: Матеріали наукових конференцій агр. фак./ Відп. ред. Ушкаренко В.О. – Херсон, ХДАУ, 2003 – с. 122 – 124.
21. Орлюк А.П., Шапфинська Н.М. Урожай пшениці озимої при різних і строках і нормах посіву // 574 Экологические основыо онтогенеза природних и культурних сообществ Евразии.: Материалы XIV международной научной конференции / Гл. ред. В.А Ушкаренко. – Х.: Айлант, 2002, с. 62 – 64.
22. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. – К.: Юнівест Маркетинг, 2003. – 350 с.
23. Рекомендації з підготовки та проведення сівби озимих зернових колосових культур у Лісостепу України під урожай 2014 року. – Миронівка, 2013. – С. 5.

24. Ретьман С.В., Сторчоус І.М., Бабич С.М. Пшениця озима // Захист рослин: Науково-виробничий журнал. – Київ / Інтегрований захист рослин, 2005 № 1 (103), с. 7 – 12.
25. І. Т. Нетіс. Пшениця озима на півдні України: Монографія. - Херсон: Олдіплюс, 2011. - 460 с.
26. Рекомендації з підготовки та проведення сівби озимих культур в Миколаївській області під урожай 2013 року. - ДУ «Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту зрошуваного землеробства». - Миколаїв, 2012. - 20 с. ,
27. Сівба озимих культур - основа високого врожаю. Рекомендації з впровадження інноваційних агротехнологій для зони Степу в 2014 році. Дніпропетровськ : ДУ Інститут сільського господарства степової зони 2014 р. - 40 с.
28. Шаповаринська Н. М. Урожайність та якість зерна і насіння сортів озимої м'якої і твердої пшениці залежно від умов вирощування на півдні України: дис.. канд.. с.-г. наук: 06.01.09 . Шаповаринська Наталя Миколаївна. - Х., 2005. - 175 с.
29. Литвиненко М. А., Лифенко С. П. Дру'зяк В. В., Друз'як В. С. Вплив строків сівби і сублетальних зимових температур на виживаність та врожайність пшениці озимої // Вісн. аграр. науки. - 2004. - № 5. - с. 27-31.
30. Ткаченко К.В., Варченко О.М. Аналіз структури виробництва зернових культур у сільськогосподарських підприємствах України. Економіка та управління АПК. 2014. № 2. С. 134–140.
31. Польовий В.М., Лукащук Л.Я., Гук Л.І. Ефективність інтенсифікації технології вирощування пшениці озимої в Західному Лісостепу. Вісник аграрної науки. 2018. № 11 (788). С. 35–40. doi: 10.31073/agrovisnyk 201811-05
32. Білітюк А.П., Гарбар Л.А., Циганчук С.М. Вплив технологічних процесів вирощування на урожайність та якість пшениці озимої в умовах Західного Полісся України. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2012. № 3. С. 68–71. doi: 10.31210/visnyk2012.03.13

33. Петриченко В.Ф., Корнійчук О.В. Фактори стабілізації виробництва зерна пшениці озимої в Лісостепу Правобережному. Вісник аграрної науки. 2018. № 2 (779). С. 17–23. doi: 10.31073/ agrovisnyk201802-03
34. Кривенко А.І., Почколіна С.В., Безеде Н.Г. Урожайність та якість зерна перспективних сортів пшениці озимої за різними строками сівби в умовах Південного Степу України. Таврійський науковий вісник. 2019. № 107. С. 78–85.
35. Гирка А.Д., Педаш О.О., Кулик І.О. та ін. Продуктивність пшениці озимої залежно від строку сівби та норми висіву після ріпаку озимого в умовах Степу. Ukrainian J. of Ecology. 2017. №7(1). P. 30–36.
36. Ткачук В.П., Сторожук В.В., Тимощук Т.М. Забур'яненість та продуктивність агрофітоценозу пшениці озимої залежно від строків сівби і норм висіву. Вісник ЖНАЕУ. 2017. Т. 1, № 1 (58). С. 69–79.
37. Уліч О.Л. Вплив строків сівби на реалізацію потенціалу продуктивності сучасних сортів пшениці м'якої озимої в умовах зміни клімату. Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. 2014. № 4. С. 58–62.
38. Ярчук І.І., Мельник Т.В. Строки сівби і норми висіву пшениці твердої озимої. Зернові культури. 2018. Т 2, № 1. С. 94–100. doi: 10.31867/2523-4544/0013
39. Свідерко М.С., Шувар А.М., Ткаченко Л.Ю. та ін. Фотосинтетична продуктивність рослин пшениці озимої залежно від строків сівби й умов живлення. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2015. Вип. 58 (II). С. 90–97.